

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Oostenrijk worden de registers van deskundigen gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen worden bijgehouden door de regionale rechtbank van eerste aanleg ("Landesgericht").

De registers zijn openbaar en kunnen [hier](#) worden geraadpleegd.

Om in het register te worden opgenomen, moeten deskundigen een aanvraag indienen en een examen afleggen.

II. Kwalificaties van deskundigen

Kandidaten die door rechtbanken willen worden benoemd, moeten bewijzen dat zij beroepservaring hebben in hun vakgebied. Bovendien moet de deskundige aanzienlijke kennis hebben van de belangrijkste beginselen van het Oostenrijkse procesrecht, weten hoe hij een deskundigenrapport moet opstellen en bewijs leveren van ofwel vijf jaar beroepservaring in de periode direct voorafgaand aan de registratie als hij een masterdiploma heeft, ofwel tien jaar beroepservaring in zijn vakgebied als hij geen masterdiploma heeft. Bovendien moet een deskundige volledig handelingsbekwaam en betrouwbaar zijn. Om betrouwbaar te zijn, moet een deskundige onberispelijk zijn in zijn algemeen gedrag, zodat zijn onpartijdigheid en de kwaliteit van zijn werk gegarandeerd is.

De aanvraag tot inschrijving in het register van "beëdigde en gecertificeerde" deskundigen (in de bewoordingen van de erkende EEEI-deskundige) moet worden ingediend bij de president van de regionale rechtbank van eerste aanleg in het district van de gewone verblijfplaats of de plaats van de beroepsactiviteit van de kandidaat.

In de loop van de registratieprocedure zal de president die verantwoordelijk is voor de registratie een commissie belasten met de opstelling van een deskundig advies over de vraag of aan de registratievereisten is voldaan.

Deskundigen moeten een eed afleggen voordat ze in het register worden opgenomen.

Als de deskundigen aan alle bovengenoemde vereisten voldoen, worden zij voor vijf jaar benoemd door de president die verantwoordelijk is voor de registratie. De deskundigen moeten elke vijf jaar opnieuw een aanvraag tot registratie indienen. Als de deskundigen nog steeds aan alle vereisten voldoen, worden ze opnieuw in het register ingeschreven (hoewel ze niet nog eens een examen moeten afleggen).

Deskundigen kunnen uit het register worden geschrapt: als zij dat wensen, als zij niet meer aan de vereisten voldoen of als de bevoegde autoriteit daartoe beslist. De beslissing om een deskundige niet opnieuw in het register op te nemen moet worden gemotiveerd en kan worden aangevochten.

Er bestaat een [ethische code](#) die door de Oostenrijkse vereniging van beëdigde en gecertificeerde deskundigen is gepubliceerd.

III. Vergoeding van deskundigen

III.1 Algemene informatie

Op de honoraria van deskundigen is de [Oostenrijkse wet op de honoraria](#) (Gebührenanspruchsgesetz 1975) van toepassing. Deze wet bevat algemene regels die van toepassing zijn op deskundigen. Bovendien is in de wet een specifieke vergoedingsregeling vastgesteld voor artsen, antropologen, tandartsen, dierenartsen, deskundigen voor chemische analyse en deskundigen voor motorvoertuigen.

III.2 Honoraria

Meestal zijn de honoraria afhankelijk van de complexiteit van het advies. In strafrechtelijke procedures en familierechtelijke procedures bestaat er een specifieke vergoedingsregeling voor bepaalde deskundigen (zie hierboven II.1).

III.3 Betaling

De deskundige moet zijn honorarium aan de rechtbank factureren binnen 14 dagen na het uitbrengen van zijn advies. In het algemeen worden de kosten betaald via een bankoverschrijving.

III.3.1 Civiele procedure

In civiele procedures beveelt de rechtbank doorgaans dat beide partijen een voorschot (Kostenvorschuss) bij de rechtbank in depot storten, voordat de deskundige met zijn werkzaamheden begint. De hoogte van het voorschot is afhankelijk van de complexiteit van de zaak en de omvang van het advies dat de deskundige moet uitbrengen. De vergoeding wordt over het algemeen berekend op basis van het aantal uren dat de deskundige aan de zaak heeft gewijd, vermenigvuldigd met een uurtarief. De kosten en de btw maken eveneens deel uit van de vergoeding van de deskundige. De rechter beveelt, op basis van zijn ervaring, het bedrag dat partijen in depot moeten storten. Indien het gestorte bedrag niet voldoende is, kan de rechter bevelen dat een verder voorschot wordt gestort.

III.3.2 Strafrechtelijke procedure

In strafrechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige door de staat betaald.

III.3.3. Familierechtelijke procedure

In familierechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige gewoonlijk door de staat betaald.

III.4 Rechtsbijstand

In het algemeen wordt rechtsbijstand verleend aan personen die wegens hun financiële situatie geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn de kosten van de procedure te dragen, met inbegrip van de kosten van deskundigen. De ontvangers van rechtsbijstand moeten de honoraria geheel of gedeeltelijk terugbetalen als hun financiële situatie binnen drie jaar na de procedure aanzienlijk is verbeterd. De verliezende partij moet altijd de kosten van de winnende partij dekken.

III.5 Terugbetaling van de honoraria van deskundigen

In het kader van haar uitspraak neemt de rechtbank een (proportionele) beslissing over de kosten. De verwijzing in de kosten is dus afdwingbaar.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Zij zijn verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

Op de website van de [Oostenrijkse vereniging van beëdigde en gecertificeerde deskundigen](#) staat gedetailleerde informatie over kosten (voorbeelden van een honorariumnota) en over hoe men een erkende deskundige kan worden. Deze website is zeer informatief en goed toegankelijk voor het publiek.

V.1 Rechtsgrondslagen

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de gerechtelijk deskundigen in Oostenrijk zijn: de artikelen 351-367 van het [Oostenrijkse wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (Zivilprozessordnung – ZPO), artikel 31 van de [wet op de niet-contentieuze gerechtelijke procedures](#) (Außerstreitgesetz), de artikelen 52-53a van het [Oostenrijkse wetboek van administratieve rechtsvordering](#) (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991), de artikelen 104, 112, 125-128 van het [Oostenrijkse wetboek van strafvordering](#) (Strafprozessordnung 1975).

V.2. Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door de rechtbank, maar niet door de betrokken partijen worden benoemd. De benoeming van deskundigen in bestuursrechtelijke procedures is vergelijkbaar met die in civiele procedures. In strafrechtelijke procedures kan de deskundige door de openbaar aanklager worden benoemd.

V.2.a. Benoeming door een rechtbank

De civiele rechtbank heeft de discretionaire bevoegdheid om een deskundige te benoemen, hetzij ambtshalve, hetzij op uitdrukkelijk verzoek van een rechtzoekende indien de relevante feiten niet anders kunnen worden vastgesteld. De enige beperking van deze bevoegdheid is het principe van hoor en wederhoor. Het staat de rechtbank vrij om iedere persoon te benoemen die zij geschikt acht om als deskundige op te treden. De deskundige moet elk belangenconflict aan de rechtbank melden. De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben toegang tot de relevante elementen het dossier.

V.2.b. Benoeming door de partijen

In Oostenrijk wordt een particuliere deskundige door een partij gekozen. Zijn rapport moet door de partijen worden ingeroepen en ingediend, anders wordt het onontvankelijk verklaard. Als aan deze voorwaarden is voldaan, onderzoekt en beoordeelt de rechtbank vrijelijk het advies van de deskundige. Het rapport wordt beschouwd als bewijsmateriaal, maar kan niet leiden tot de nietigverklaring van het rapport van een door de rechtbank benoemde deskundige. Het dient veeleer als juridische onderbouwing van het betoog van de rechtzoekende.

De rechtbank kan beslissen of zij de redenering in haar oordeel baseert op het advies van de door de partijen benoemde deskundige.

V.3 Procedure

De door de rechtbank benoemde deskundigen kunnen door de advocaten van de partijen aan een kruisverhoor worden onderworpen.

V.3.a. Deskundigenrapport

In de Oostenrijkse deskundigenprocedure is geen voorlopig deskundigenrapport vereist. Het hoofdrapport kan schriftelijk of mondeling worden uitgebracht. De deskundige hoeft bij het opstellen van zijn rapport geen bepaalde structuur te volgen.

Indien de rechtbank het rapport als onvolledig beschouwt of indien de deskundige een ongerechtvaardigde fout heeft gemaakt, kan de rechtbank ambtshalve of op verzoek van de partijen de opstelling van een nieuw of een bijkomend rapport gelasten. De rechtbank kan de deskundige ook veroordelen tot betaling van de gerechtskosten wegens ongerechtvaardigde fouten van de deskundige.

Het rapport van de deskundige kan worden aangevochten door de verklaringen van de partijen en een tegenonderzoek.

In civiele procedures zijn de partijen in hoge mate bij de werkzaamheden van de deskundige betrokken. Zij moeten meewerken en ingaan op alle verzoeken om documenten van de deskundige. Zij kunnen de deskundige tijdens vergaderingen op tegenspraak rechtstreeks verhoren en de deskundige verzoeken om commentaar op hun opmerkingen te geven.

V.3.b. Rechtszitting

Alleen in uitzonderlijke gevallen beveelt de rechtbank de deskundige om de rechtszitting bij te wonen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project “Een deskundige zoeken” verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.